

De nieuwe zomerzegels, die vanaf 16 Mei a.s. op de postkantoren te verkrijgen zijn met een toeslagbetaling boven de frankeerwaarde. De opbrengst van den toeslag wordt gebruikt voor sociale en culturele doeleinden.

Van links naar rechts vertoonen de zegels de beeltenissen van: Marnix van St Aldegonde (1540—1598), Ds O. G. Heldring (1804—1876), Maria Tesselschade (1594—1649), Rembrandt Harmenszoon van Rijn (1606—1669), Hermannus Boerhaave (1668—1738).

BIJ DE OUDE KERK

't Is honderd jaar geleen,
'k en was nog niet geboren,
en Gij, o goede God,
Gij wist me, in Uw gena.

Guido Gezelle

Waar die kerk staat — ik weet het niet. Wie die kinderen zijn — ik weet het niet. Maar wat hindert dat? Het zijn kinderen en het is een kerk, een heel oude kerk en nu weet ik genoeg.

Het zijn kinderen, die op een zonnigen, vrijen Woensdag- of Zaterdagmiddag buiten spelen. Die niet zóó overladen zijn met huiswerk, dat er voor het spel nauwelijks tijd overblijft. Ze spelen bij die kerk. Om die oude muren. Ze hebben al zoo'n beetje idee van ouderdom, van geschiedenis en ze hebben weleens gepraat over den verleden tijd, dien zelfs hun vaders en moeders, hun grootvaders en grootmoeders niet hebben gekend. Over wat ze gehoord hebben, dat er bij die kerk en in die kerk en met die kerk gebeurd is. Ze weten iets van de voorvaderen. Ze hebben jaartallen gezien op de kalken muren in dat oude gebouw. En er bij gedacht, dat toen de Spanjaarden in 't land waren, dat toen Prins Maurits leefde, die met den vijand vocht en hem overwon, of dat toen Stadhouder Willem III tegen de Franschen streed. En in die kerk hebben ze al dikwijls geloopt over grafzerken. Daar staan de namen op van de menschen, die er onder begraven liggen. Hun geraamten zijn daar beneden in holle kelders. En eens gingen die „menschen", toen ze nog menschen waren, des Zondags en ook wel op winteravonden door de week naar diezelfde kerk. En ze liepen over de straten, waardoor zij nu loopen en ze woonden op hetzelfde dorp, waar hun huizen staan.

O, als die kerk eens praten kon.

Die zou wat kunnen vertellen.

Ze zijn weleens in de kerk geweest als er geen dienst was. In de leege kerk.

Zoo'n ouwe kerk is eigenlijk nooit leeg. Het is er wel heel stil, maar 't is toch net, of die pilaren en gewelven en zerken wat vertellen. Of ze heel wat te zeggen hebben over de oude tijden. En dat orgel, dat zwijgende orgel, met dien engel, daar hoog... Hij blaast op zijn gouden bazuin. Je ziet het en hoort het niet.

En die kronen met nagemaakte kaarsen, steenen kaarsen met bovenaan elektrische lampjes — 't is of ze verlegen zijn met dat nieuwerwetsche. Vroeger was de verlichting mooier. Minder helder, maar mooier. Meer passend bij die bogen en die zuilen en die koperen bollen en armen.

Ze hebben de klok hooren slaan.

Dat klinkt heel anders dan wanneer ze het des Zondags hooren, als de kerk vol is.

En die oudste jongen herinnerde zich die les uit het schoolllesboek, die les van een droom, dien een jonge man eens droomde, toen hij in een zijbank van een leege kerk in slaap was gevallen. Op het gedreun der torenklok meende hij in den droom te ontwaken en hij zag de zerken als door een onzichtbare hand wegschuiven en de gestorvenen plaats nemen in het heiligdom. En hij hoorde ze zingen een plechtigen koorzang, een credo, begeleid door orgel en bazuinen. Ze zongen van den dood des Heeren en van Zijn begrafenis. Toen stierven de woorden in de stilte weg. Alleen de eentonige tikken van den klokkeslinger werden gehoord. En opeens vielen de dooden in zonder instrument: ze zongen van opstanding en leven. Van verwachting. Tot een plechtig Amen het gezang besloot, waarop de dromer wakker werd.

Aan deze legende moest de knaap toen denken en de romantiek huiverde door hem heen.

Maar nu, nu denkt hij niet aan wat binnen de muren te zien en te verbeelden valt.

Nu niet, in de zon. Nu wordt zijn aandacht door wat anders geboeid. Ik weet niet door wat. Door knikker-spel of door een verdwaalde gouden tor of door een paar mooie steentjes, witte met donkere banden... Die twee hurkende kinders hebben voor niets oog dan voor wat ze op den grond zien. En hij, de grootste, kijkt mee naar wat de belangstelling heeft.

Straks volgt een ander spel. En je kunt fijn spelen om zoo'n oude kerk. Je kunt je verschuilen achter die muurstutten en in allerlei hoeken. En als ze moe zijn van 't spelen, kunnen ze uitrusten op dien ringmuur. En dan kunnen ze weer eens praten over het heden, dat ze kennen: over huis en school, of over het verleden, dat ze niet kennen, maar waarvan ze toch wel iets hoorden. Vanavond zijn die kinderen weer thuis. En dan stappen er over dat pad, waar ze gespeeld hebben, groote menschen, die vergadering houden in de oude consistoriekamer van de oude kerk. Da's wat anders dan spelen, of de vergadering moet lijken op een schaakstrijd, zooals Ds Straatsma ons uitteekent in zijn mooie boek: „De kerk in 't midden." Een strijd, waar een koning bij te pas komt en waar raadsheeren en paarden bij hooren, paarden, die opeens sprongen maken, waarvan je vooruit niet weet, of ze naar links of naar rechts zullen zijn. Daar zouden die kinderen niet veel van begripen; ze zijn nog wat jong om schaken te leeren en 't is nog de vraag of ze later, als ze wegwijs zijn op het geruite bord, iets verstaan zullen van geestelijke schaakproblemen, die minder onschuldig zijn dan de spelen met houten of ivoren figuren.

Dat kerkpad, waar geknikkerd wordt en waar men ver-

kenningstochtjes houdt, is ook wel het wandelpad van den stoet, die naar het kerkhof voortschrijdt. Och, dat hebben die kinderen ook weleens gezien, dat men een oude of een jonge naar het laatste plekje draagt. En ze hebben de donkere rij wel gevolgd en begrepen, dat er een levensgeschiedenis was geëindigd en dat de rouw het geluk had verstoord.

Maar de dood heeft maar even het spelende leven stil gemaakt. Als de plechtigheid ten einde is, beginnen ze weer te knikkeren, gelukkig. Vader en moeder praatten wat langer over wat zoo'n middag gebeurde, maar na enkele dagen hooren de kinderen er niet meer van. Het leed trok ook maar voorbij de huisdeur.

Dat kerkpad . . . Daar wat verderop hangen de brandladders tegen den muur.

En dichtbij de kerk staat het kleine huisje met de spuiten. En als die eenmaal per jaar geprobeerd worden, dan moet je die kinderen zien.

Dat is een soort dorpsfeest, als de wagens uitrijden naar het plein voor de kerk en als de brandslangen zwelen en de trompvoerder de knetterstralen spuit op huizen

en schuren en op de jongens en meisjes, die durven. Zondag gaan de groote deuren weer open. En de menschen gaan naar binnen en ze zitten op de plaatsen, waar de vorige geslachten zaten. En ze luisteren naar dezelfde boodschap, die aan de vaders en moeders en aan de vaders en moeders van die vaders en moeders werd gebracht.

Het is nog altijd de boodschap van de groote blijdschap, waarvan de engel sprak tot de herders.

„Geslachten gaan onder en jaren gaan om,“ maar het Evangelie blijft altijd jong.

Eer ze geboren waren, die kinderen en die ouders, eer de bergen geboren waren, had God de wereld reeds lief. En wist Hij, wat van Zijn maaksel was te wachten. En was Zijn Zoon bereid om te komen en Gods wil te doen. Om te redden, te verlossen.

Daarom loven de menschen aller eeuwen in oude en nieuwe kerken de goedertierenheid des Heeren.

Daarom blaast de engel op het orgel zijn gouden bazuin.

A. L. v. H.

... je kunt fijn spelen om
zoo'n oude kerk ...